

Ceny ogłoszeń

za wiersz milimetro-
wowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świę-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla postakujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zasróżnienie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘB

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYOY.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie
zł. 2.—

Redakcja, A-
dracji i Dru-
karni, Sosnowiec,
ul. Kościelna 12.
KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
św. Anny 12

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Malachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościelna

Otwarcie międzynarodowych zawodów lotniczych

Francuzi odpadli — Pech czechów

WARSZAWA, 27. 8. (wl.) Ju-
tro o godz. 12 w południe na lotni-
sku Mokotowskim nastąpi uroczy-
ste otwarcie międzynarodowych za-
wodów samolotów turystycznych —
„Challengeu 1934”.

Na uroczystości otwarcia zawo-
dów obecny będzie prezydent R. P.
Po przeglądzie załóg i samolotów
rozpocznie się część widowiskowa.
uroczystości, która składać się bę-
dzie z pokazów szybowcowych, oraz
z akrobacji na szybowcach i w a-
krobacji zespołowej oraz indywidu-
alnej na samolotach myśliwskich
„P — 7”.

Aeroklub Polski otrzymał ofi-
cjalne zawiadomienie z Paryża, że
ekipa francuska w składzie 7 ma-
szyn zostaje wycofana oficjalnie z
udziału w zawodach ze względów
technicznych.

W sferach lotniczych twierdzą,
że nie tylko względy techniczne
wpłynęły na wycofanie ekipy fran-
cuskiej. Spodziewane są nawet pe-
wne utrudnienia ze strony francu-
zów podczas przelotu zawodników
przez ich terytorjum.

Ekipa czechosłowacka stanie do
zawodów w składzie uszczuplonym.
Zawodników czechosłowackich prze-
śladuje pech. Podczas próby startu

na Okęciu kpt. szt. Paweł Pochop z
mechanikiem Józefem Kubickim
na „RWD — 9” poważnie uszkodził
swoją samolot.

Wezoraj lądował przymusowo
pod Zawierciem, drugi samolot cze-
chosłowacki (o lądowaniu piszemy
w środku numeru).

Po naprawieniu uszkodzenia sa-
molot przybył do Warszawy.

W dniu 26 sierpnia 1934 r. po krótkich lecz ciężkich cierpieniach
opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Panu moja najukochańsza żona,
najdroższa nasza matka i babcia

s. t. p.

z Rubików

LUDWIKA PIETRZYK

Obywatelka m. Sosnowca, przeżywszy lat 59.

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok z domu żałoby przy ulicy Buko-
wej 11 nastąpi we wtorek dnia 28 b. m. o godzinie 9 rano do kościoła
parafjalnego w Starym Sielcu, gdzie odbędzie się nabożeństwo żałobne.
Tegoż dnia o godzinie 4 popołudniu odbędzie się pogrzeb na cmentarz
miejsceowy, o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych
pozostali w nieutulonym żalu:

Żmąż, córki, synowie, synowa, zięciowie, wnuć i rodzina.

Zarząd tymczasowy nad majątkami księcia Pszczyńskiego

KATOWICE, 27. 8. Prokura-
tor generalna w Katowicach zgłosi-
ła w imieniu skarbu śląskiego (za-
stępującego również skarbu państwa)
wnioski do pięciu śląskich sądów o
ustanowienie zarządu przymusowe-
go nad całym majątkiem księcia
Pszczyńskiego. Uchwałami z dnia 25
i 27 sierpnia br. sądy w Katowicach
Pszczyźnie, Mikołowie, Żorach i My-
słowicach ustanowiły zarząd przy-
musowy nad całym majątkiem księ-
cia Pszczyńskiego wraz z przedsię-
biorstwami i wezwały go równocze-
śnie do uiszczenia do dni 14 zaległo-
ści znaczenia zarządcy. Ten poważny
ści podatkowych pod rygorem wy-

środek zapobiegawczy, dopuszczalny
zresztą w procedurach całego świata
cywilizowanego, zastosowały władze
polskie po wielokrotnych bezowoc-
nych próbach wyegzekwowania na
opornym podatniku zaległych podat-
ków i próbach uzyskania wiarygod-
nych gwarancji, że zaległości podat-
kowe zostaną uregulowane. Wehodzi
w grę poważna kwota, sięgająca 11
milj. zł., kwota ustalona prawomoc-
ną procedurą w postępowaniu admi-
nistracyjnym i zaaprobowana w prze-
ważającej większości orzeczeniami
najwyższej instancji sądowej, miano-
wicie wyrokami najwyższego trybu-
nału administracyjnego.

Groźny przywódca bandy włamywaczy i fałszerzy pieniędzy z Dąbrowy staje przed sądem na Śląsku

CHORZÓW, 27. 8. PAT. 30 bm.
odbędzie się w sądzie okręgowym
rozprawa przeciwko Stanisławowi
Ciochowi z Dąbrowy Górniczej i 9
jego towarzyszy o przygotowywa-
nia do fabrykacji i puszczenia w o-
bieg fałszywych 50 zł. banknotów
polskich i niemieckich na terenie
woj. śląskiego. Fabryka fałszy-
wych banknotów mieścił się miała
w Świętochłowicach. Wśród obwinio-
nych znajdują się również urzędni-
cy komunalni gminy Świętochłowi-
ce, którzy mieli pośredniczyć przy

puszczeniu w obieg fałszywych pie-
niędzy. W tym samym dniu odpowia-
dać będzie Cioch i jego współnicy
przed sądem w Chorzowie o usiłowa-
nie włamania do lokalu funduszu
pracy w Świętochłowicach i okradze-
nie kasy biura. Sprawcy nie zdołali
jednak kasy rozbić i skradli jedynie
3 brauningi, znajdujące się w dolnej
szufladzie kasy. Przy włamaniu
współdziałał również jeden z urzęd-
ników gminnych w Świętochłowi-
cach.

Dr. med. Adolf Ingster

Sosnowiec, ul. Przejazd Nr. 1, tel. 5-11.

specjalista chorób nerwowych

powrócił

Godziny przyjęć 5 — 7 popoł.

Lekarz Dentysta

PAULINA

SIEMIATYCKA-FÜRSTENBERGOWA

Sosnowiec, Warszawska 20 II p., tel. 3.79

Zawiadamia, iż z dniem 7 sierp-
nia 1934 r. otworzyła gabinet den-
tystyczny godziny przyjęć:

od 10 — 1 i od 3 — 6.

10 milionów bezrobotnych w Ameryce

NOWY JORK, 27. 8. Prezes amery-
kańskiej federacji pracy Wiliam
Green oświadczył na posiedzeniu
komitetu wykonawczego tej organi-
zacji, iż liczba bezrobotnych w St.
Zjednoczonych wynosi obecnie
10.300.000. Federacja prowadzi do-
kładne statystyki bezrobocia we
wszystkich miejscowościach i zawo-
dach, to też podana urzędowo cyfra
7 milionów bezrobotnych jest zda-
niem jego nieprawdziwym.

Przemysł amerykański — mówił
Green, ma obecnie przed sobą dwie
alternatywy: albo skrócić czas pra-
cy i zatrudnić większą ilość bezro-
botnych, albo skłonić państwo do
wypłacania bezrobotnym zasiłków.

Samobójstwo

w gnieździe szerszeni

NOWY JORK, 27. 8. W niezwy-
kły nienotowany dotąd sposób po-
pełnił samobójstwo pewien bezrobot-
ny z fabryki cygar w Campa na
Florydzie. Rozebrawszy się do na-
ga desperat wskoczył do wielkiego
gniazda szerszeni. Tysiące owadów
rzuciły się na intruza klując go ja-
dowitami żądłami. Matka, widząc
szaleńczy czyn, błagała go by ucie-
kał, gdy ten jednak z uporem wy-
stawał się na bolesne ukłucia, za-
alarmowała straż ogniową, która z
dymem rozpedziła szerszenie. Stra-
szliwie pokłuty samobójca zmarł w
strasznych męczarniach w szpitalu.

Dr. Julian Kowalski

adwokat

Sosnowiec, TARGOWA NR. 8.

powrócił

i przyjmuje jak zwykle.

Straszliwa powódź Święta rzeka zalewa Indje

LONDYN, 27. 8. Z Kalkuty dono-
szą, iż w ciągu niedzieli święta rze-
ka Hindusów, Ganges, jak i jego do-
pływy w wielu miejscach wystąpiły
z brzegów, powodując katastrofalne
w skutkach powodzie.

W mieście Moghyr, zniszczeniem
niedawno przez trzęsienie ziemi dol-
ne dzielnice są już zalane. Przywód-
ca kongresu Rajendra Prasas w te-
legramie do Gandhiego donosi, że o-
kręgi Saran, Shambad, Patna i Mu-
zaffarpur oraz Darbhanga zostały
zalane przez fale Gangesu i Son.
Wiele wsi zostało dosłownie zmytych
z powierzchni ziemi wraz z miesz-
kańcami. Nurt wody niesie całe ma-
sy bydła, którego nie zdołano urato-
wać. Na niektórych linjach kolejow-
ych musiano przerwać ruch.

W kilku miejscach tamy Gange-
su zostały przerwane przez wody,
gdzieindziej rozkopali je chłopcy in-
dyjscy, aby uchronić swoje wsie od
zalewu i wodę skierować w inną stro-
nę. W Allahabad wody na Gangesie
podnoszą się nieustannie; mieszkań-
cy zagrożonych okolic uciekają wraz
z dobytkiem w bezpieczne miejsca.

Konferencja w sprawie osadzenia Habsburgów na tronie austriackim

BUDAPESZT, 27. 8. Prasa tu-
tejsza donosi, że b. król hiszpański
Alfons przybył ma w tych dniach
do Bukaresztu, aby konferować z
królem Karolem na temat osadze-
nia Habsburgów na tronie austriac-
kim. Eks - król hiszpański bawił o-
statnio w Jugosławji i w tej samej
sprawie interwenjował u króla A-
leksandra, misja jego skończyła się
jednak fiaskiem. W otoczeniu Alfon-
sa XIII twierdzą, że wyjazd do Bu-
karesztu przyniesie z pewnością ko-
rzystniejsze wyniki.

Z KRAJU i ZE ŚWIATA

WINOGRONA NARESZCIE POTANIEJĄ.

WARSZAWA, 27.8. Na skutek zawartych umów kompensacyjnych między Polską a Grecją, przywiezionych będzie w najbliższym czasie do kraju 500.000 kg. winogron.

Wskutek masowego importu — wino grona potanieją znacznie. Kilogram kosztować będzie 1 zł. 20 — 1 zł. 40 gr.

ZBUNTOWANI WIĘZNIOWIE PODPALILI GMACH WIĘZIENNY.

FILADELFA, 27.8. W więzieniu tu tejszym zbuntowani więźniowie podłożyli ogień w kilku miejscach. Pożar strawił jeden niewielki budynek. Celem opanowania sytuacji przybyły pośpiesznie oddziały policji.

PRZED ROZŁAMEM RELIGIJNYM W NIEMCZECH.

BERLIN, 27.8. Uchwała powzięta przez synod ewangelicko - luterński bawarskiego kościoła krajowego, którego obrady zakończyły się wczoraj w Monachjum, ma następujące brzmienie:

„Bawarski synod krajowy występuje za silnym i zjednoczonym w sobie niemieckim kościołem ewangelickim, ubolewa jednak, że stanowisko naczelnych władz kościelnych Rzeszy uniemożliwia przyłączenie się do tego kościoła w obecnych warunkach“.

Znamienne jest, że uchwała ta po wzięta została całkiem jednomyślnie, a w obradach synodu brali również udział członkowie partii narodowo - socjalistycznej, będący starymi wojownikami.

MASOWE WYDALANIE GÓRNIKÓW POLSKICH Z GRANIC FRANCJI.

PARYŻ, 27.8. „Matin“ donosi z Lille, że nastąpiły nowe wyjazdy robotników polskich, zatrudnionych w szybie 6 i 10 kopalni Escarpelle. Polacy zostali odstawieni samochodami ciężarowymi do granicy. Podróż ich jest opłacana przez dyrekcję kopalni. Nowy transport wyjeżdża 31 bm. komitet generalny bezrobotnych dep. Nord postanowił zorganizować marsz bezrobotnych na Lille w październiku.

STO TYSIĘCY W STARYM GRAMOFONIE.

PRAGA, 27.8. W małym miasteczku Pluźni umarła w tych dniach właścicielka karczmy. Wiedziano, że zmarła miała schowane pieniądze, ale po śmierci jej nie znaleziono niczego.

Gdy nowy właściciel karczmy zamierzał przy robieniu porządków wyrzucić na śmietnik stary gramofon, który znał po poprzedniej właścicielce — znalazł w szufladce na igły nadspodziewanie 100.000 koron i polisę ubezpieczeniową.

DELEGACJA TURCJI W DRODZE DO MOSKWY.

MOSKWA, 27.8. Do Odessy przybywa w drodze do Moskwy delegacja wyższych oficerów tureckich z gen. Fakro tin-pasza na czele.

23 KLM. WYSOKOŚCI OSIĄGNEŁA „RADJOSONDA“.

MOSKWA, 27.8. Stratostat automatyczny „Radjo - Sonda“, wypuszczony ze znajdującego się w ekspedycji polarnej łamacza lodów „Jermak“, pobłł świadowy rekord, osiągając wysokość 23 klm.

OBLĄKANY MIESZKANIEC PODZIEMNEGO LOCHU

Ostatnie słowa umierającego żołnierza

Jeden z pilotów angielskiej morskiej eskadry lotniczej, podczas ćwiczeń opodal wybrzeży francuskich spowodował nagłego pojawienia się gęstej mgły, stracił orientację i znalazłszy się nad terytorjum francuskim, skutkiem defektu motoru zmuszony był w pobliżu Arras opuścić się na ziemię.

Miejsce wylądowania było obszerne, posępne, czarnem błotem pokryte pole. Dalsze swoje przygody pilot opowiada w sposób następujący:

Rozglądając się wokół, byłem zupełnie niezdecydowany, w którym kierunku się udać, aby przed nocą jeszcze dostać się do Arras. Ciemniało coraz bardziej; niebawem poczęło mżyć i chłód jesienny przeniknął do kości. Należało czemprędzej odszukać jakieś schronisko. Godzinę brodziłem w wodzie i błocie, gdy natrafiłem na jakąś wyłobioną w skalistym gruncie drożynę. Nie prowadziła ona jednak, jak sądziłem, do Arras lub innego osiedla ludzkiego, lecz wiodła do labiryntu zburzonych po większej części okopów obronnych.

Zamierzałem już zawrócić i poszukać innego traktu, któryby wywiódł mnie nareszcie z tej przygnębiającej okolicy, kiedy nagle w oddaleniu kilkunastu metrów, dostrzegłem blade światelko, dobywające się nieśmiało z jakiegoś podziemnego lochu. Przyspieszywszy kroku, za chwilę stanąłem u wejścia, zastanętego dobrze zniszczonym pędem szkockim. Uchyliwszy zasłonę, zająrzałem do środka: długie schody prowadziły do głęboko w ziemi ukrytego schroniska. Pragnąc jaknajprędzej dostać się pod dach, zawołałem głośno „hallo“ i począłem szybko schodzić na dół.

Ubikacja, w której się znalazłem nie odznaczała się zbyt kownym urządzeniem. Był tam stół drewniany, na którym stał dzban i talerze cynkowe oraz stara butelka z zatkniętą w szyję świecą. U tylnej ściany ustawione były, jedno na drugim, dwa prymitywne łóżka.

Na dolnym spoczywała, przykryta płaszczem żołnierskim, skulona postać z obłożonymi butami na nogach. Na górnym legowisku widniała stara zadrzewiała strzelba, ładownica i manierka.

— Monsieur! — zawołałem donośnym głosem, a nie otrzymawszy odpowiedzi, krzyknąłem jeszcze głośniej:

— Monsieur! Czy mógłbym znaleźć tutaj schronienie?

Spiący, nagłym ruchem uniósł się na postaniu. Był to starszy mężczyzna o rozwichrzonej siwiejącej brodzie. Czas jakiś przyglądał mi się nieprzytomnym wzrokiem, potem przemówił po angielsku:

— Powiedziałeś „zero“, czy tak? Zdumiałem, usłyszawszy dźwięki mowy rodzimej. Co tego Anglika mogło tutaj sprowadzić. Czyżby tak że szukał schronienia przed deszczem?

— Czy mogę tu przenocować? — zapytałem.

— Ma się rozumieć! Która to teraz godzina?

Spojrzałem na zegarek: „Dziwiata dochodzi!“

— Zatem jeszcze siedem i pół godzin! Połóż się spać, obudzą nas na czas!

— Proszę mi powiedzieć — zagadnąłem po chwili mego towarzysza — jak daleko jest stąd do Arras?

— Kawał drogi, mój przyjacielu!

— Dziś już tam pójść nie możesz. Atak rozpoczynamy

równo z brzaskiem!

— Atak? Jaki atak? — zawołałem zdziwiony.

— No, atak trzeciej armii. Jutro jest 27 września. Wszak jesteś z naszej eskadry wywiadowczej? Widocznie nie otrzymaliście jeszcze rozkazu, lub może kazano wam trzymać język, za zębami. Nie wiem!

Nie ulegało wątpliwości, że miałem przed sobą obląkanego. Ale skąd ten nieborak wziął się tutaj, w obcym kraju, w takim otoczeniu? Snując różne domysły, układałem się do snu, obrawszy sobie legowisko w pobliżu schodów. Wkrótce potem usnąłem, a kiedy po jakimś czasie się ocknąłem, blade brzask jesiennego poranka sączył. Mój towarzysz kończył zapinanie płaszcza, następnie przypasał ładownicę i wziął do ręki karabin

z nasadzonym bagnietem.

— All right, Johnny, jestem gotów! — zawołał jakgdyby odpowiadając na pytanie jakiejś stojącej na szczycie schodów osoby, poczem szybko wbiegł do góry i zniknął za kotarą. Niezmiernie zaciekawiony, ale i odczuwając zarazem jakieś nie miłe dreszcze, podążyłem za nim. Wyszedłszy z schroniska, zauważyłem obląkanego, stojącego opodal i odczytującego coś na głos z trzymanej w ręku kartki.

W pewnej chwili, wyprężywszy się, odwrócił głowę ku lewej stronie i przytłumionym głosem zawołał:

— Baczność! 40-ty pułk piechoty idzie do ataku!

I w tym momencie, rzecz trudna do wytłumaczenia, odczułem najwyraźniej obecność

wielkiej ilości ludzi.

Wrażenie to potęgowało się z każdą chwilą. Czuję, że przedemną przesuwały się jakieś masy ludzkie.

Ocknąwszy się z odrętwienia, ujrzałem mego towarzysza oddalającego się pospiesznym krokiem. Ostrożnie skradając się, szedłem za nim. Po pewnym czasie zatrzymał się u jednego z nasypów. Pochyliwszy się, począł coś mówić szeptem, wskazując raz po raz ręką przed siebie, jakgdyby oznaczając kierunek ataku. Poczem spojrzawszy na trzymane w dłoni zegarek, wyskoczył nagle z okopu i z gromkim okrzykiem: „Naprzód!“ jak straża pobiegł przed siebie.

I znów ogarnęło mnie wrażenie, że jakieś tłumy rwą naprzód niby rozhukane fale morskie...

W rzeczywistości panowała smętna cisza, przerywana jedynie monotonnym pluskiem deszczu.

Obląkanego straciłem z oczu.

Pozostając pod wrażeniem tych osobliwych przeżyć, puściłem się na przełaj przez pola — gdy w tem zamajaczyły przedemną krzyże i nagrobki cmentarza żołnierskiego. Na marmurowej płycie jednego z najbliższych grobów, leżała postać człowieka, z bagnietem wbitym w piersi. Tak, to był on.

Gdy pochyliłem się nad umierającym, dosłyszałem szeptem wypowiedziane słowa: „Zamelduj w sztabie głównym, że John Wilkins, dezertor z 40 pułku piechoty, spełnił swój obowiązek względem kraju — poległ, jak jego towarzysze, na polu chwały pod Arras“.

Szkoła dla nieletnich złodziei Dickensowskie typy odżyły w Wilnie

Z Wilna donoszą: Kto nie zaczytywał się w swoim czasie Dickensem, kto nie przypomina sobie jakskrawego, barwnego, a zarazem wysoce życiowego opisu dla nieletnich złodziei w jednej z jego powieści.

Policja wileńska otrzymała ostatnio poufne informacje, iż zawodowy złodziej Lipman Sołecznik znany policji jako genialny „alibista“ zorganizował w Wilnie „szkołę“ dla nieletnich złodziei, na wzór szkoły uczniowej kiedyś przez Dickensa.

„Szkoła“ ta mieściła się na poddaszu domu w którym mieszkał Sołecznik. Lipman uczył młodych adeptów sztuki złodziejskiej wszystkich trików potrzebnych im dla uprawiania tego „fachu“.

Drogą obserwacji stwierdzono, że „szkoła“ Lipmana gromadziła kilku, a czasami kilkunastu młodzieńców. Po przejściu kursu „teo-

retycznego“ i nabyciu odpowiedniej wprawy, Lipman wysyłał swych uczniów na „robotę“. Łupy zabierał dla siebie.

Obecnie „szkoła“ uległa zamknięciu, ze względu na aresztowanie jej kierownika i „profesora“ Lipmana. Tym razem Sołecznik wyspał się na nieudanej kradzieży przy zauku Franciszkańskim 3, gdzie usiłował wykraść z mieszkania Ewy Bajnirdowej, rozmaite rzeczy na sumę 300 zł.

Mimo tego, że udało mu się narazie zbiec, został on poznany przez poszkodowaną. Tym razem nie pomogły mu zdolności wyrabiania sobie alibi w każdej sytuacji.

Lipmana osadzono w więzieniu. Będzie on miał dwie sprawy: za prowadzenie szkoły dla nieletnich złodziei oraz za usiłowanie kradzieży przy zauku Franciszkańskim 3.

Umysłowo chory podpalił wieś Groźne pożary w woj. kieleckim

Onegdaj we wsi Bęczkow, pow. kieleckiego, w zagrodzie Szadkowskiego Piotra, wybuchł pożar, który następnie przeniosłszy się na sąsiednie zabudowania, zniszczył ogółem 5 domów mieszkalnych i 5 st. dół wraz ze zbiorami. Straty wynoszą 15.000 zł.

W czasie pożaru przy ratowaniu dobytku, doznał ciężkich poparzeń Kucka Szczepan, lat 53, którego odwieziono do szpitala św. Aleksandra w Kielcach.

Ustalono, że pożar powstał wskutek zaproszenia ognia z papierosa

przez Szadkowskiego Pawła, który spał w stodole.

Drugi groźny pożar wybuchł w Słomnikach, pow. miechowskiego. W zagrodzie Marcelego Kabińskiego, padła pastwą pożaru stodoła wraz ze zbożem i narzędziami rolniczymi, wartość około 2.500 zł. Ustalono, że pożar spowodował z zemsty za głodzenie go Tochowicz Jan, lat 55, szwagier Kabińskiego, zdradzający objawy choroby umysłowej.

Obląkanego przekazano władzom sądowym, które osadziły go w areszcie.

ORYGINALNE PROSZKI
MIGRENO-NERVOSIN
R.M.S.W. Nr 1599
Z N. FABRYKI KOGUTKIEJ
FABRYKA BROTOKIEM
KOJĄCYM BÓLE
ZASTOSOWANIE
BÓLE GŁOWY
MIGRENA NEURALGIA
BÓLE ZĘBÓW
GRYPA PRZEZIĘBIENIA
BÓLE ARTRETYCZNE
STAWOWE, KOSTNE I T.P.
ZADAJCIE W APTEKACH PROSZKÓW
ZEZN. FABRYKI KOGUTKIEJ
W ORYGINALNEJ OPAKOWANIU
PO 5 PROSZKÓW W PUDEŁKU

OD PAKTU DO PAKTU

Projekt paktu wschodniego, który narodził się w Paryżu, nie oblekł się jeszcze w ciało rzeczywistości, ale już spowodował żywą działalność dyplomacji europejskiej na innych odcinkach szachownicy kontynentalnej. Ośrodkiem krystalizacyjnym paktu wschodniego miało być bardzo ścisłe porozumienie Francji z Z. S. R. R., tak ścisłe, iż przypominające w ogólnych zarysach przy mierze tych dwóch mocarstw z przed roku 1914. Jeśli dla Z. S. R. R. porozumienie to w ramach projektowanego paktu wschodniego miało być umocnieniem jej frontu zachodniego, gwarancją spokoju i bezpieczeństwa od strony Europy oraz podniesieniem prestiżu i ciężaru gatunkowego przez wprowadzenie dawniejszego abstynenta sowieckiego do gremjum członków pełnoprawnych ligi narodów, dla Francji przyjaźń z Moskwą reprezentuje zupełnie realny przyrost siły i swobody działania na arenie europejskiej dzięki zabezpieczeniu sobie pokoju na granicy wschodniej. Zaszachowanie Niemiec i okrażenie ich pozwoliłoby Francji zająć w Europie stanowisko tak mocne i pewne, jak to, które zajmowała bezpośrednio po podpisaniu traktatu wersalskiego. Życzliwa rezerwa, z jaką odniósł się gab'net angielski do zamierzeń Quai d'Orsay ułatwiła akcję dyplomacji francuskiej.

Wzrost wpływów francuskich i względy na przyszły układ wotantów w zgromadzeniu genewskim skłoniły Italię do szukania przeciwwagi, do próby stworzenia konglomeratu państw mniejszych, dla których ośrodkiem witalnym oparcia byłby Rzym. Z pomocą politycznym koncepcjom i dążeniom rządu Duce przyszły wypadki, których terenem stała się Austrija. Pozwoliły one Italii przejść od razu do action directe, wyciągnąć zbroję, opancerzoną pięć poprzez Alpy. Opieką dla Wiednia, groźbą dla Berlina — taką była wymowa mobilizacji armji włoskiej na przełęczy Brenneru. Od tego punktu do konferencji we Florencji droga nie była tak bardzo daleka. We Florencji, podczas rozmów kancлера austriackiego z Musolinim, narodził się jeszcze jeden pakt, t. zw. pakt trójkąta: Wiedeń — Budapeszt — Rzym. Nad Austrią objęła Italia protektorat, którego celem jest utrzymanie niepodległości sześciomiljonowego państwa naddunajskiego.

Francja, polityką której kieruje p. Barthou, postanowiła zrzec się odparować i zneutralizować pakt „trójkąta“. Z Quai d'Orsay poszły instrukcje do posłów akredytowanych w Pradze i Bukareszcie, aby skłonili odnośne rządy do zajęcia przyjaznego stanowiska wobec nowego paktu i zgłosiły gotowość przystąpienia doń. W ten sposób swoboda działania głównego czynnika — Italii — w trójkącie paktowym byłaby zwięziona i ograniczona kontrolą, jaką wykonywaliby znowy uczestnicy — Czechosłowacja i Rumunia. Państwa te wyraziły podobno już zgodę na przystąpienie do

paktu rzymskiego. Opornie natomiast zachowuje się wobec tej propozycji Jugosławia. Belgrad oświadczył, że zgodzi się na pakt rzymski tylko po otrzymaniu od Italii jasnego i wyraźnego opowiedzenia się za utrzymaniem obecnego status quo w Europie środkowej. Można przy-

puszczać, że projektowana podróż p. Barthou do Rzymu ma na celu omówienie tej sprawy. Jeden pakt rodzi drugi, drogą od paktu do paktu zdąża Europa do wymarzonego pokoju. Czy skutecznie, przyszłość pokaże.

E. R.

Papież Pius XI w Castel Gandolfo na wywczasach letnich

Do ostatn. prawie chwili gubiono się jedynie w domysłach, czy Papież z całą pewnością opuści Watykan na okres tak zwany wypoczynkowy i kiedy to nastąpi. Nikt zresztą, prócz paru osób z najbliższego otoczenia Piusa XI nie mógł o tem wiedzieć. Krępowaloby to bowiem bardzo ruchy i zamiary Ojca św. Fakt wyjazdu nastąpił wreszcie szybko. O godz. 17.0 w dniu 1 sierpnia samochód papieski eskortowany przez parę innych samochodów opuścił bramy Watykanu, udając się poza granicę Rzymu aż do Castel Gandolfo. Papież na białej suttannie miał czarne okrycie, na głowie zaś czerwony kapelusz. Inni do stojnicy kościelnej, towarzyszący Papieżowi byli ubrani zupełnie na czarno. Niewiele osób spośród mieszkańców Wiecznego Miasta mogło się zorientować w przejeździe Papieża uprzednio wytkniętą drogą, która kiedyś już przebywał. Do Castel Gandolfo samochód z tak wielkim gościem zjawił się o godzinie 18.

Tu nadeszła już przedtem wieść o wyjeździe Papieża z Watykanu. Plac więc iejscowy zaczął szybko się napełniać, okna zaś i balkony domostw w jednej niemal chwili udekorowano bogato kwiatami i chorągiewkami o barwach państwa włochskiego oraz papieskich. Pośpieszyli również złożyć hołd Papieżowi alumni różnych kolegiów, spędzający wakacje w okolicach Castel Gandolfo, jak też wszelkie go rodzaju instytucje zakonne i inne religijne, z proboszczem miejscowym księdzem Guerra ze Zgromadzenia Salezjanów na czele. Władze miejskie również wzięły żywy udział w zmanifestowaniu uczuć synowskich dla Ojca Świętego.

Wnet po przybyciu Ojciec św. udał się do kaplicy polskiej, która, jak wiadomo została urządzona na pamiątkę pobytu Jego w Polsce w charakterze nuncjusza papieskiego podczas wojny europejskiej, i gdzie się znajdują freski polskiego artysty malarza Rozena, wyobrażające „Cud nad Wisłą“. Podczas gdy się

tam modlił, na dziedzińcu pałacu nie ustawały oklaski i okrzyki na cześć Papieża. Papież więc uznał za właściwe wyjść na balkon pałacu i udzielił stamtąd swego błogosławieństwa. Przed samem jednak błogosławieństwem raczył jeszcze wysłuchać z balkonu śpiewu religijnego, wykonanego przez alumnów kolegium rzymskiego propagandy wiary.

Pius XI zamierza w Castel Gandolfo wieść niemal ten sam tryb życia co i w Watykanie. Nawet po słuchaniu, w nieco tylko zredukowanej liczbie będą się odbywały, gdyż papież nie chciałby, aby liczni pielgrzymi przybywający również i w tym okresie, nie odjeżdżali bez tej upragnionej przez nich pociechy. Jeden tron umieszczony jest w tym celu w Wielkiej Sali pałacu zwanej Salą Szwajcarów, drugi zaś na dziedzińcu dla liczniejszych zgromadzeń.

Pałac papieski w Castel Gandolfo godnie mógł powitać w swych murach następcę św. Piotra. Cały pałac jest odrestaurowany i odwieżony należycie. Pałac ten znajduje się wśród pięknego wspaniałego ogrodu z widokiem na jezioro. Kąciek natury czarujący swym wyglądem. Za czasów Cesarów rzymskich była to willa Domicyjana. Poprzecinane aleje ciągnące się wśród dębów i cyprysów tworzą razem dłu gości około piętnastu kilometrów. Naogół zaś tereny rezydencji papieskiej, po włączeniu willi barberini są większe od terenów watykańskich i graniczą niemal z miejscowością Albano. Na zasadzie traktatu Laterańskiego papież objął w posiadanie tereny te przekazane przez rząd włoski w lutym 1930 r.

Parter pałacu papieskiego w Castel Gandolfo zajmuje oddział gwardji szwajcarskiej w liczbie 20 osób przybyłych w dniu przyjazdu papieża. Na pierwszym piętrze znajdują się urzędy, oraz pracownia astrofizyczna obserwatorium, przeniesionego z Watykanu na stałe do ogrodu w Castel Gandolfo. Apartamenty papieskie znajdują się na drugim piętrze.

Psy, którym lepiej niż ludziom

Zagraniczne gazety doniosły o tem, że Wenecja i Lido nawiedzone zostały obecnie przez ogromną ilość miljarderów amerykańskich, oraz rozrzucających pieniądze na prawo i lewo gwiazd kinowych.

Szczegóły życia, jakie prowadzą ci goście, napelniają wszystkich normalnych ludzi conajmniej zdumieniem.

Oto — na drodze, wiodącej z Como do Wenecji stawały przed kilkoma dniami tłumy ciekawych, by przyjrzeć się niezwykłym pociągowi, złożonemu z kilku wykwintnych samochodów. W pierwszym z tych samochodów jechała słynna gwiazda kinowa, przyjaciółka króla prasy amerykańskiej Hearsta, Marion Dawies. W następnych samochodach znajdowało się 100 jej kufków z wymyślnymi strojami. Ale Marion Dawies nie dba o swe stroje. Oddałaby je wszystkim za jedną

istotę o którą dba: za swego psa. To dziwaczne, zdegenerowane stworzenie, podobne do małpy o fioletowym nosie, wiecznie drżące z zimna, otaczane jest wyjątkowym zbytkiem.

W tejże Wenecji w pięknym Grand Hotelu przesiaduje przy oknie, patrząc na kanały, jasnowłosa miljarderka Barbara Mdiwani, która wniosła swemu ksiądzemu małżonkowi największy posąg świata. I ona ma psy, które uwielbia. Przed kilkoma dniami wyjechała gondolą na spacer, a za nią podążały trzy inne gondole, każda przeznaczona dla jednego z psów.

Rozpieszczone damy wysilają się, by popelniać jaknajwiększe ekscentryczności, a dziwaczny pieskiem mogą zazdrościć ich losu całe zastępy głodnych dzieci na kuli ziemskiej.

Ku pamięci zwycięstwa żelaznych orłów polskich

ZWYCIĘSTWO I TRAGICZNA ŚMIERĆ LOTNIKÓW POLSKICH, ŻWIRKI I WIGURY.

W podniebnych wyżynach, wśród chmur i ponad chmurami, wśród wicherów i mgieł, nad górami i przepaściami, nad ładami i morzami toczy się często wspaniała walka bohaterstwa i geniuszu ludzkiego przeciw potędze żywiołów. Ludzie, oderwani od ziemi, na nieczyją pomoc liczyć niemogący, są sami na swym małym i delikatnym płaku żelaznym, w nieustannych zmaganiach z całą mocą natury, tam, gdzie ona jest najgroźniejsza, najbardziej nieuprawniona i nieobliczalna — w powietrzu. Śmierć czyha nieustannie.

Leć walka ta jest czasem równocześnie wyścigiem. Nie wystarczy zwyciężyć żywioły i dotrzeć najprędzej. Trzeba za wszelką cenę, za cenę narażenia życia, pozostawić za sobą innych ludzi, którzy toczą na tym samym szlaku podniebnym, na podobnych płakach, tę samą heroiczną walkę. A ci ludzie reprezentują narody. Ich triumf w powiewach trznych zawodach odkryje chwalebny ojczyznę, wykaże światu, który z wielkich narodów Europy jest w stanie wydać najświetniejszych mocarzy lotnictwa i skonstruować najlepsze lotnicze aparaty.

Przed dwoma laty na takich to zawodach porucznik — pilot Franciszek Żwirko i inżynier — konstruktor St. Wigura reprezentowali Polskę. Cały kraj śledził wówczas z zapartym oddechem ich wyścig. Nie zawiedli jednak nadziei. Dnia 28 sierpnia 1932 r. na cały świat poszła wieść: Polska zwyciężyła świat z podziwem i szacunkiem skłania głowę, „Jeszcze Polska nie zginęła“ — rozbrzmiewa w Berlinie. A potem wielkie święto narodowe na całej ziemi polskiej, kilka dni eszalamiającej radości.

Krótki był jednak okres radości. Dnia 11 września 1932 r. nadeszła wieść: „Żwirko i Wigura nie żyją“. Zginęli śmiercią lotników. Odebrani zostali życiu i Ojczyźnie w kwiecie lat i w pełni sił, lecz po dokonaniu czynu, jakim rzadko który ze śmiertelnych poszczycić się może. Cześć im i chwala.

—000—

ROZMAITOŚCI

KRYZYSOWA ZIMA CZEKA NEW YORK.

Najcięższa zima czeka New York. Krytyczne położenie szerokich mas ludności w New Yorku ilustruje wymowny fakt, iż w lipcu rb. okrążył milion mieszkańców korzystając z wsparcia filantropijnych. Znacząco to, iż każdy siódmy mieszkaniec N. Yorku znajduje się w takiej nędzy, że musi korzystać z opieki społecznej. Wydatki na zapomogi osiągnęły w jednym tylko miesiącu lipcu rekordową sumę 16 milionów dolarów. A przytem ilość bezrobotnych zwiększa się w miesiące coraz bardziej szeregi fabryk zamyka swe bramy.

(10 WRZEŚNIA — KONIEC ŚWIATA)

„Prorok“ jednej z licznych sekt amerykańskich, niejaki Wilbur Glenn Villard, zapowiedział swoim uczniom i wyznawcom, że zbliżamy się do końca świata.

Traby sądu ostatecznego rozlegną się według niego 10 września lub w któryś z najbliższych dni około tej daty. W związku z tem wzywa swoich wierznych, aby się przygotowali na ten ewenement i oczekiwali go w niewzruszonym spokoju.

NA ROWERZE NA OKOŁO ŚWIATA

Do Rzymu powrócili dwaj rowerzyści, Formis i Oriusi, którzy przejechali 15 000 kilometrów. Wystartowali na swych rowerach w Brazylii, przejechali terytorjum Argentyny, Urugwaju i zawrócili do brazylijskiego portu Bahia wsiedli na okręt, udając się do Lizbony. Tu dosiedli znowu rowerów i wyruszyli w powrotną drogę do Rzymu, dokąd przybyli po piętnastu miesiącach wędrówki.

Otwarcie izby rzemieślniczej województwa kieleckiego

Reprezentanci rzemiosła z Zagłębia Dąbrowskiego w izbie

Onegdaj w Kielcach w sali posiedzeń rady miejskiej odbyło się uroczyste otwarcie nowoobranej izby rzemieślniczej.

Otwarcia dokonał woj. kielecki dr. Władysław Dziadosz, wygłaszając krótkie przemówienie, w którym scharakteryzował ewolucję rzemiosła oraz jego rolę i znaczenie w życiu państwa. W swym przemówieniu p. wojewoda podkreślił wybitną rolę jaką rzemiosło polskie odegrało w mocarnym czynie odrodzenia Polski.

W zakończeniu p. wojewoda podziękował za pracę starej izbie, życząc nowej izbie owocnej pracy dla dobra państwa i rzemiosła, oraz wnosząc okrzyk na cześć Rzplitej, prez. Mościckiego i marsz. Piłsudskiego.

Zaznaczyć należy, że woj. dr. Wł. Dziadosz niezwykle serdecznie i owacyjnie był witany przez zgromadzoną publiczność przed magistratem, oraz niezwykle serdecznie powitał p. wojewodę w imieniu rzemiosła woj. kieleckiego przy wejściu na salę obrad przez dotychczasowego izby E. Balcer.

Z kolei w imieniu zarządu miasta powitał nową izbę rzemieślniczą starosta Porembalski, wygłaszając przytem krótkie przemówienie oraz wznosząc okrzyk na cześć rzemiosła polskiego, następnie poseł Z. Sowiński powitał nową izbę z ramienia BBWR, w imieniu izby przemysłowo-handlowej powitał nową izbę p. Gruszczyński, w imieniu rady miejskiej m. Kiele — prezes federacji Stefan Artwiński, życząc nowoobranej izbie spełnienia zamierzeń, w czym w miarę możliwości i sił dopomoże jej nowa rada miejska reprezentowana w 80 proc. przez polski blok gospodarczy — w pracy realnej dla państwa i miasta. W imieniu stowarzyszenia rzemieślników chrześcijańskich przemawiał prezes Leon Krupski, a imieniem nowoobranej izby rzemieślniczej dyr. Wł. Mazur z Sosnowca.

Przemówienie dyr. Mazura było nacechowane głęboką troską o byt rzemieślnika polskiego, który przy słusznej opiece i zrozumieniu czynników państwowych wykuwa moźolną i ciężką swą pracą lepszą przyszłość dla państwa, a przez to samo zdobywa należną i odpowiadającą mu pozycję w skomplikowanym mechanizmie państwa. W zakończeniu swego przemówienia mówca zapewnił p. woj. dr. Wł. Dziadosza, że rzemiosło woj. kieleckiego w miarę sił i możliwości wytrwale będzie pracować dla dobra i ku chwale naszej najjaśniejszej Rzplitej.

Przemówienie dyr. Mazura prze-rywane było kilkakrotnie niemiłkającymi oklaskami.

Po 10-cio minutowej przerwie, pod przewodnictwem nacz. Zagrodzkiego dokonano wyboru zarządu nowoobranej izby.

Prezesem izby wybrany został powtórnie i jednogłośnie Edward Balcer z Radomia, wiceprezesem — Stanisław Lorens z Kiele, a na członków zarządu wybrani zostali pp.: Musiał z Częstochowy, Siłuszek z Sosnowca i Goldsztajn z Będzina.

Otwarcie nowoobranej izby poprzedziło uroczyste nabożeństwo odprawione w kościele św. Krzyża, w którym wziął udział wojewoda dr. Wł. Dziadosz, w otoczeniu przedsta-

wicieli władz ze starostą Porembalskim i prezesem sądu okr. Lachowiczem-Czechowiczem na czele.

W przeddzień otwarcia izby odbyło się posiedzenie b. zarządu izby na którym dyr. Axentowiczowi wrę-

czono specjalny dyplom za jego niezłomowaną i pełną poświęcenia pracę dla dobra i rozwoju rzemiosła.

Na dyplomie ozdobionym w złote ramiy uwidoczony jest napis „dobrze zasłużył się rzemiosłu ziemi kieleckiej“.

Apel do subskrybentów pożyczki narodowej

Powiatowy komitet obywatelski pożyczki narodowej w Będzinie apeluje do wszystkich subskrybentów aby w jaknajkrótszym czasie uregulowali zaległe raty oraz zadeklarowane przez nich sumy pożyczki. Termin uregulowania należności pożyczki narodowej upływa 1 września, a w drodze wyjątkowej 5 września rb. Po tym terminie wpłaty nie

będą przyjmowane jak również nie będą subskrybentom wydawane obligacje pożyczki.

W interesie więc subskrybentów jest, aby zadeklarowane kwoty, w wyżej wymienionym terminie uregulowali, gdyż inaczej poniosą straty w dotychczas wpłaconych ratach pożyczki.

Przymusowe lądowanie lotników czeskosłowackich, zdążających na challenge

Onegdaj o godz. 17 m. 15 na ławkach za wsią Krawce, gminy Poręba wylądował jednopłatowiec czeskosłowacki, zdążający na rozpoczęcie się w dniu dzisiejszym międzynarodowe zawody lotnicze w Warszawie. Ustalono, że lądowanie odbyło się przymusowo, wskutek urwania się steru.

Samolot pilotował kpt. Jan Au-

bruz z mechanikiem Wacławem Krzyżeniekim. Na prośbę posterunku policji lotnicy otrzymali z fabryki Poręba samochód osobowy, którym jeden z nich pojechał po części do Katowic.

Po przywiezieniu części i naprawieniu samolot odleciał z powrotem do Katowic, skąd odlecieć miał do Pragi, zamiast do Warszawy.

Pracownicy miejscy w Olkuszu obronia się przed „dobrodziejstwem” ubezpieczalni społecznej

W dn. 26 bm. wszyscy urzędnicy magistratu m. Olkusza na zebraniu jaknajenergiczniej zaprotowali przeciwko przymusowemu ubezpieczeniu ich w ubezpieczalni społecznej, przyczem odpis protestu przesłali do zw. centralnego w Warszawie o odpowiednią interwencję. Pracownicy magistratu korzystają z opieki lekarskiej ze strony miasta i w zupełności są z niej zadowoleni.

Również tego samego dnia odbyło się nadzwyczajne zebranie wszystkich stałych pracowników fizycznych wydziału drogowego w Olkuszu, na którym jednogłośnie zaprote-

stawano przeciwko przymusowemu ubezpieczeniu tych pracowników w ubezpieczalni (na skutek decyzji ubezpieczalni z dn. 20 bm.) Pracownicy wydz. drogowego są ubezpieczeni w powiat. funduszu emerytalnym i są w zupełności z niego zadowoleni, mają bowiem przy mniejszych opłatach daleko lepszą pomoc lekarską, aniżeli w ubezpieczalni.

Na zebraniu zapadła rezolucja zwrócenia się z memorjałem do p. przewodniczącego wydziału starosty Gliszczyńskiego o dalsze utrzymanie ich przy pow. funduszu emerytalnym.

Pojedynek na sztylety Krwawy odpust we Włodowicach

Antoni Adamczyk, zam. we Włodowicach od pewnego czasu prowadzi spór o łąkę z niejakim Utrackim, mieszkającym teź wsi. Onegdajszy dzień odpustu Adamczyk wybrał sobie na ostateczne załatwienie przedłużającego się sporu. W chwili gdy Mieczysław Utracki wraz ze swym bratem Marjanem, po wyjściu z kościoła, znaleźli się na rynku, podbiegli do nich Adamczyk z 2 swymi synami, którzy pochycili z tyłu Utrackich i w bestjałski sposób po-częli kłuc ich nożami. Pokłuci Utracky, zorientowawszy się w sytuacji

chwycili za kamienie i znów w okropny sposób zmasakrowali Adamczyków.

Okolo bijących zebrał się wielki tłum gapiów, także zwolennicy obydwu stron szykowali się do walnej batalji, czemu na szczęście przeszkodziła przybyła policja. Od bijących odebrano sztylety, a po udzieleniu im pierwszej pomocy, pokłutych pozostawiono na kuracji w domu, cali zaś powędrowali do aresztu, zaś podniecony tłum gapiów został rozpedzony.

Bandyci uzbrojeni w karabiny dokonywali masowych kradzieży zboża w kieleckiem

Onegdaj posterunek P. P. w Kunowie, pow. opatowskiego, zatrzymał Rdzanka Stanisława i 8 innych osobników, którzy w czasie żniw, dokonywali masowych kradzieży zboża z terenu majątku Szwarzowiec, gm. Częstocice, pow. opatowskiego.

Rabusie uzbrojeni byli w broń palną, a podczas przeprowadzonej u nich rewizji znaleziono 2 karabiny z nabojami.

Sprawców kradzieży przekazano władzom sądowym, które osadziły ich w areszcie.

Wtorek 28 Sierpień
Dziś: Augustyna b.
Jutro: Sełęcie św. Jana
Wschód słońca: 4.32
Zachód słońca: 18.19

RADJO

WARSZAWA.

Wtorek, 28 sierpnia.
6.30. Kiedy ranne wstają zorze. 6.35. Płyty. 6.40. Gimnastyka 6.55. Płyty. 7.05. Dz. por. 7.10. Płyty. 7.20. Chwilka pań domu. 7.30. Rozmaitości. 11.57. Sygnal czasu. 12.00. Hejnał z Krakowa. 12.03. Wiadomości meteorologiczne. 12.05. Codzienny Przegląd Prasy Polskiej. 12.10. Muzyka lekka. 13.00. Dziennik południowy. 13.05. Audycja dla dzieci. 13.20. Koncert fortepianowy. 13.55. Z rynku pracy. 14.00. Wiadomości o eksporcie polskim. 14.05. Wiadomości gospodarcze. 16.00. Muzyka lekka. 17.00. Skrzynka PKO. 17.15. Koncert solistów. 18.00. Maków podhalański. 18.15. Koncert popularny. 18.45. Turniej lotniczy. 18.55. Chwilka lotnicza. 19.00. Rozmaitości. 19.10. Program na dzień następny. 19.15. Muzyka lekka. 19.50. Wiadomości sportowe. 20.00. Myśli wybrane. 20.02. Fragment z Pana Tadeusza. 20.12. „Dziwni” operetka w 3 aktach. 22.15. O wyzyskaniu sił wodnych. 22.30. Muzyka taneczna. 23.00. Wiadomości meteorologiczne.

WARSZAWA.

Środa, 29 sierpnia.
6.30. Kiedy ranne wstają zorze. 6.35. Gimnastyka. 7.05. Dziennik poranny. 6.35 Płyty. 7.20. Chwilka pań domu. 7.25. Program na dzień bieżący. 7.30. Rozmaitości. 11.57. Sygnal czasu. 12.03. Wiadomości meteorologiczne. 12.05. Codzienny Przegląd Prasy Polskiej. 12.10. Muzyka lekka. 13.00. Dziennik południowy. 13.05. Koncert ze Lwowa. 14.00. Wiadomości o eksporcie polskim. 14.05. Wiadomości gospodarcze. 16.00. Płyty. 17.00. Audycja dla dzieci. 17.15. Koncert kameralny. 18.00. Książka i wiedza. 18.15. Recital śpiewaczy. 18.45. Wspomnienia legiono-wo. 18.55. Życie artystyczne stolicy. 19.00. Rozmaitości. 19.10. Program na dzień następny. 19.15. Płyty. 19.50. Wiadomości sportowe. 20.00. Myśli wybrane. 20.02. Feljton aktualny. 20.12. Dawniej i dziś. 20.50. Dziennik wieczorny. 21.00. Transmisja z Gdyni. 21.02. Skrzynka pocztowa. 21.12. Dalszy ciąg audycji muzycznej. 22.00. Kwadrans literacki. 23.10. Wiadomości meteorologiczne.

KATOWICE.

Wtorek, 28 sierpnia.
6.30. Audycja poranna. 7.25. Program na dzień bieżący. 7.30. Wiadomości bieżące. 11.57. Sygnal czasu. 12.00. Hejnał z Krakowa. 12.03. Transmisja z Warszawy. 13.20. Płyty. 13.55. Transmisja z Warszawy. 14.05. Giełda zbożowa. 16.00. Transmisja z Warszawy. 18.55. Wiadomości strzeleckie. 19.00. Rozmaitości. 19.05. Pogadanka z dziećmi. 19.15. Transmisja z Warszawy. 19.55. Wiadomości sportowe. 20.00. Transmisja z Warszawy.

Z Kielc

(k) Wielki walny zjazd delegatów podoficerów rezerwy w Katowicach. Dorocznym zwyczajem odbędzie się w bieżącym roku walny ogólny - krajowy zjazd delegatów ogólnego związku podoficerów rezerwy w Katowicach w dniach od 31 sierpnia do 2 września rb.

Ażby zmanifestować przywiązanie do ziem rubieży zachodnich, zarząd kieleckiego koła O. Z. P. R. zwraca się do wszystkich swych członków oraz do kolegów z pokrewnych organizacji, jak również do społeczeństwa kieleckiego o wzięcie jaknajliczniejszego udziału w wyżej wspomnianym zjeździe.

Koszta przejazdu w obie strony wraz z kartą uczestnictwa wynoszą dla członków i ich rodzin zł. 6.25 dla gości zaś złotych 7.75. Kwatery bezpłatnie zapewnione.

Dokładnych informacji udziela oraz zapisy na zjazd przyjmuje sekretarz kieleckiego koła O. Z. P. R. Kmiś Kazimierz w sekretarjacie koła O. Z. P. R. przy ulicy Sienkiewicza 68 codziennie od godz. 17 do 20-ej do dnia 26 sierpnia rb.

Z Zagłębia

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Dnia 1 września w teatrze miejskim w Sosnowcu odbędzie się tylko jeden gościnny występ orkiestry słynnych kompozytorów pp. Artura Golda i Jerzego Petersburskiego, którzy przed wyjazdem na tournée, dadzą wielki wieczór muzyki jazzowej z udziałem soliistów.

—000—

DZIŚ WYBORY WÓJTÓW.

Dziś odbędą się wybory wójtów w gminie olkusko - siewierskiej i Niwce. W Strzemieszycach mówi się o kandydaturze na wójta — u. rzednika tow. warszawskiego w Niemcach p. Bączkowskiego.

W Niwce mówi się o kandydaturze p. Trzmiela — urzędnika.

—000—

— Zbiórka drużyn ratowniczych P. C. K. Zarząd oddziału polskiego czerwonego krzyża w Sosnowcu zawiadamia że dziś o godz. 17.30 w szkole powszechnej nr. 6 na Wawelu odbędzie się zbiórka drużyn ratowniczych PCK. Punktualne przybycie wszystkich instruktorów PCK i członków drużyn obowiązkowe.

— Za przewożenie autobusem większej liczby pasażerów od przepisanej, sąd okręgowy w Sosnowcu skazał wczoraj na 50 złotych grzywny względnie 5 dni aresztu, 54-letniego Szmula Jakóbowicza z Miechowa, właściciela autobusu, kursującego na linii Sosnowiec — Miechów oraz na taką samą karę 33-letniego Pawła Michałczyka, mieszkańca Wolbromia, którego autobus kursuje między Wolbromiem a Sosnowcem.

Kary, chociaż niezbyt surowe, będą nauczką dla tego rodzaju przedsiębiorców komunikacji autobusowej, którzy przeladowując wozy dla zysku kilku złotych, narażają pasażerów na niebezpieczeństwo.

— Z działalności zw. rezerwistów w Strzemieszycach. Na ostatnim posiedzeniu członków zw. rezerwistów w Strzemieszycach postanowiono opodatkować się po 1 zł. i za zebrane pieniądze kupić mundury dla członków. Poza tym postanowiono urządzić w dniu 8 września zabawę taneczną na powodzie.

— Echa zajść w Bobrownikach. Od zarządu gminy Bobrowniki otrzymano następujący list:

„W związku z artykułem, który ukazał się w „Ekspreście Zagłębia” dn. 7-go sierpnia 1934 r., pod tytułem: „Zajście we wsi Bobrowniki, między ludnością a strażnikami granicznymi”, prosimy p. Redaktora o wyjaśnienie, że urzędnik naszej gminy nie brał udziału w zajściu i nie podlegał ludności”.

— Sąd grodzki w Sosnowcu skazał wczoraj 25-letniego Tadeusza Lewińskiego, mieszkańca Sosnowca, za systematyczne dokonywanie kradzieży żelaza w firmie Babcock — Zieleniewski, gdzie był zatrudniony jako robotnik.

Lewiński skazany został na trzy miesiące więzienia z zawieszeniem wykonania kary na trzy lata, największą jednakże dla niego karą jest utrata pracy, której go pozbawiono.

— Kradzieże. Nieznani sprawcy dostali się do gimnazjum żydowskiego w Sosnowcu przy ul. Sadowej 6, skąd skradli 8 zł. 63 gr. w gotówce i nożyce kancelaryjne.

Matusiakowi Stefanowi, zam. w Sosnowcu przy ul. Mościckiego 19 skradziono rower, wartości 120 zł. pozostawiony na podwórku ubezp. społeczn. w Sosnowcu.

Nieznani sprawcy skradli Ajzykowi Rybie, zam. w Sosnowcu przy ul. Ostrogórskiej 9, parę spodni, portmonetkę z zawartością 15 zł. i zegarek, łącznej wartości 140 zł.

Mieczysławowi Milerowi, zam. w Gołonogu na kol. Stara - Wieś, skradziono rower, wart. 60 zł. pozostawiony bez opieki przed domem na kol. Zajazd w Gołonogu

Cały kraj śpieszy z pomocą nieszczęsnym powodziom!

Każdy niechaj pamięta o złożeniu choćby najskromniejszego datku na rzecz ofiar strasznej powodzi

Zarobek od wczesnej młodości

Znowu orkiestra. Poprosto rozpacz. Opędzić się nie można od tych natrętnych dźwięków.

Wyglądam przez okno. Dlaczego? Nie wiem. Może ze złości, może z ciekawości, a może dlatego, że to był dobry pretekst, żeby na chwilę przerwać pracę.

Na podwórzu stało dwóch, może dwóch nastoletnich chłopaków. Jeden ubrany był w mund. harcerski, drugi w granatową marynarkę. Obaj mieli jasne czupryny. Obaj grali na skrzypcach.

— Jak skończycie, to przyjdzie tu do mnie.

— Dobrze zgodzili się, nie dziwią się nawet mojej propozycji.

Skończyli. Grali pewnie krócej niż wszędzie.

— Dzień dobry.

— Dzień dobry. Wiecie — mówię — może sobie pogadamy. Ja piszę do gazety, to później o was coś napiszę.

— A niby poco?

— No, żeby ludzie wiedzieli jak dziś dzieci zarabiają. To będzie taki wywiad. Dobrze?

— Dobrze, może być. — Za obu decyduje ten w harcerskim ubraniu. Jest nieco wyższy od swego towarzysza. Ma 13 lat. Ten niższy jest o rok młodszy.

— Dawno tak chodzicie po podwórkach?

— Nie, kilka miesięcy, od tego lata.

— Dużo zarabiacie?

— Jak czasem. Dwa złote, trzy, czasem cztery.

— To dużo. A co robicie z temi pieniędzmi,

— A oddajemy w domu. Potrzebno są.

— Czem twój ojciec się zajmuje?

— Jego to jest dozorca — starszy chłopak wskazuje na młodszego — a mój to był szoferem, teraz jest bezrobotny, ale się stara na policję. Jak go przyjmą to nam będzie lepiej.

— A dlaczego ty nosisz harcerski mundur?

— Bo ja jestem harcerz. On też. W tym roku, to nie placimy składek, to nie mamy legitymacji, ale obaj należymy do harcerzy.

— Chodzicie do szkoły?

— Tak — Zabiera głos ten w granatowej marynare — ja jestem w piątym, a on w szóstym oddziale.

— Uczyliście się grać?

— Nie, my to gramy tylko ze słuchu.

— A on? — pytam.

— On też. My to jesteśmy przyjacieli od dawna.

— Może jeszcze powiecie, jak się nazywacie, to napiszę o was.

— Powiedzieć to możemy, ale nie do gazety.

— Dlaczego?

— A bo pan niezna naszego podwórka. Jakby się dowiedzieli, że byliśmy w gazecie, toby dopiero była heca, no. Oni nie wiedzą, że my gramy, a tak to by był wstyd.

— No dobrze, jak nie chcecie, to nie napiszę, ale to znowu nie jest taki wstyd.

— Dla nas to wstyd.

Już nie mówiliśmy wiele ze sobą. Jakoś się urwał kontakt. Ale dałam słowo że nie zdradzę ich nazwisk.

Katastrofa samochodowa pod Zawierciem

Kupiec łódzki poniósł śmierć na miejscu

Zdążający z Łodzi do Bielska samochód ciężarowy z manufakturą należącą do Trugmergena z Katowic kierowany przez szofera Michała Kosińskiego z Łodzi, uległ na terenie powiatu zawierckiego poważnej katastrofie.

Na szosie między wsią Zawadą a Żarkami, wskutek defektu w przedniej

części wozu, samochód zjechał do rowu i wywrócił się, przygniatając kupca łódzkiego Leona Rozena.

Rozen poniósł śmierć na miejscu. Wyciągnięto go nieżywego spod samochodu i zwalów towaru.

Prokuratura w Sosnowcu prowadzi dochodzenie, w celu ustalenia przyczyn tragicznego wypadku.

Pomysłowa czeladzianka uwięziła w swem mieszkaniu woźnego magistratu w Czeladzi

W dniu 25 bm. woźny magistratu w Czeladzi, Konstanty Kozak otrzymał polecenie sprowadzenia do aresztu miejskiego, niejakię Małguzę Palusowej, zamieszkałej przy ul. Miłowickiej 87.

Kiedy Kozak przybył do mieszkania Palusowej i wyjaśnił cel swych odwiedzin, wówczas pomysłowa czeladzianka przeprosiła na

chwile nie przeczuwając nic złego Kozaka i opuściła mieszkanie.

Wychodząc Palusowa podstępnie zamknęła Kozaka w mieszkaniu.

Zaniepokojony długą nieobecnością cię Palusowej woźny zbliżył się do drzwi i ku swemu przerażeniu przekonał się, że został uwięziony.

Po dłuższym namyśle i zaalarmowaniu sąsiadów krzykami, Kozak postanowił się wydostać z zamknięcia.

Z okna mieszkania Palusowej, które znajdują się na drugim piętrze, skoczył Kozak na dach sąsiedniej kamienicy.

Dopiero stamtąd przez strych wy dostał się na wolność i czempredziej o swojej przygodzie zameldował w policji.

Policja odszukała figlarną czeladziankę i osadziła ją w areszcie.

Mecenas sztuki skazany za oszustwo

P. Lucjan Sutkiewicz, lat 31, mieszkaniec Sosnowca, prócz wielu zalet posiada niezwykle artystyczną duszę, co ujawnia się w szczególnym zamiłowaniu do sztuk pięknych. Pewnego razu, kiedy Sutkiewicz przechodził ulicą i ujrzał pod parawanem myśliwskie „landszafty“, nie mógł oprzeć się pokusie i zakupił je po 10 złotych sztuka w sztukę.

Dusza jednak artysty znacznie się różni od duszy zwykłego śmiertelnika; nie da się wtłoczyć w ciasne ramki codzienności i rwie ją, które szare życie nań nakłada. Nie więc dziwnego, że pan Lucjan wpłacił — jak przystało na prawdziwego artystę — 2 złote na konto oledruków, poczem zmienił adres i., przepadł bez wieści.

Wynikła stąd sprawa sądowa o oszustwo, wytoczona Sutkowskiemu przez właściciela ulicznej galerii obrazów, p. Kazimierza Oziębłą.

Sąd grodzki w Sosnowcu po stwierdzeniu złej woli oskarżonego, skazał mecenasa sztuki na sześć miesięcy więzienia.

Gdzie należy wpłacać ofiary na powodzie?

Starostwo grodzkie w Sosnowcu podaje do wiadomości na podstawie wyjaśnienia wojewódzkiego komitetu pomocy ofiarom powodzi, iż wszelkie ofiary na rzecz powodziarstwa od towarzystw mających centralną siedzibę w Warszawie jak i wszelkie składki od pracowników i robotników, należy wpłacać odtąd nie na konto P. K. O. (15.500) ogólnopolskiego komitetu pomocy ofiarom powodzi w Warszawie, a do komitetu wojewódzkiego względnie miejskiego, czy powiatowego.

Celem zatem uniknięcia nieporozumień na przyszłość powiadania się, iż wszelkie ofiary pieniężne bez względu na źródło pochodzenia należy odtąd wpłacać na rachunek powiatowego komitetu pomocy ofiarom powodzi w Bełżynie — konto P. K. O. 51 - 145 rachunek powodziarstwa K. K. O. Bełżin Nr. 175 (tą ostatnią adnotacją uskutecznić na odwołanie odcinka czekowego).

Ofiarodawcy pragnący wnieść ofiary do miejscowych komitetów — mogą to uskutecznić na miejscu do kasy komitetu lokalnego istniejącego przy zarządach miast i gmin.

Ofiary złożone bezpośrednio do dyspozycji wojewódzkiego komitetu pomocy ofiarom powodzi w Kielcach

Nauczycielstwo gm. Słupia Nowa zł. 19.83 gr., Nauczycielstwo gm. Daleszyce zł. 80.90, Nauczycielstwo gm. Dzierżków zł. 29.49, Pracownicy kamieniołomów w Zagnańsku zł. 32.92, Nauczycielstwo w Szczekocinach zł. 64.94, Nauczycielstwo gm. Bodzentyn zł. 54, Nauczycielstwo gm. Secemin zł. 33.65, Pracownicy zajęci przez woj. kom. funduszu pracy zł. 43.47, Cukrownia „Lubna i Szreniawa“ zamiast nagrody na zawody eliminacyjne pol. państw. w Kielcach zł. 20, Nauczycielstwo gm. Lelów zł. 47.79.

Swędzenie ciała oraz wszelkiego rodzaju wyrzuty skórne usuwa

KREM LAIN-AGE

z kogutkiem

jest to idealny nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka tak u dorosłych, jak i u dzieci

R. M Spr. Wewn. Nr. 345 4

Z Zawiercia

(z) Tajemniczy zgon. W mieszkaniu przy ul. Blanowskiej 2, w Zawierciu mieszkała ze swym mężem Frączkiewicz Cecylja, lat 38.

Trudniący się reperacją zegarków Frączkiewicz wyjechał przed paru dniami za pracę, w mieszkaniu pozostała sama żona. Wczoraj o godz. 6 rano znaleziono w mieszkaniu już tylko zimne zwłoki Frączkiewiczowej. Zwłoki leżały obok łóżka, zwrócone twarzą do ziemi. Po doraźnym oglądnięciu zwłok przez lekarza, stwierdzono, że nie zachodzi tu wypadek zabójstwa, nie znaleziono bowiem żadnych śladów gwałtu. Prawdopodobnie śmierć nastąpiła wskutek udaru serca.

(z) Niedośzły samobójca. W mieszkaniu u swej matki Liby Perelmutter (Zawiercie, Blanowska 14) przebywał od 5 tygodni 38-letni jej syn Dawid, stały mieszkaniec Włodowic.

Wczoraj o godz. 4 rano, przebudzona ze snu Perelmutter zobaczyła swego syna, wiszącego na rzemiennym pasku, przywiązany u sufitu.

Dzięki przytomności umysłu matki, przy pomocy sąsiadów, pasek natychmiast przecięto i tym sposobem zdołano uratować Perelmuttera. Stwierdzić należy, że niedoszły samobójca od dłuższego czasu cierpiał na chorobę umysłową.

Czterej bracia — 371 lat

W prowincji szwedzkiej Jamtlandji budził podziw rodzina Olsson, składająca się z czterech braci, liczących 99, 92 i 84 lata, czy razem 371 lat. Ojciec ich umarł, mając lat 93, matka — lat 97. Po mimo sędziwego wieku, najstarszy z Olssonów rąbie codziennie drzewo, dogląda folwarku wstaje rano pierwszy, rozpala ogień i gotuje kawę dla syna i siostry. Najmłodszy z braci, 84-letni Kristen, trzyma się krzepko, jeździ konno, robi duże spacery, zajmuje się gospodarstwem.

Z dnia słońca i radości

Garczyn! Osada prawie nieznaną ogółowi społeczeństwa, znana natomiast wszystkim „pewiaczkom“, spędzającym wakacje na obozach P. W. K. Obozy! Ach te obozy! Marzy się wojowniczo o kawałach obozowych, ostatecznie mama nie pozwala jechać, istna tragedia... A jak ty tam będziesz spała w namiocie? Cały szereg ubolewań, jak się okazało zupełnie niepotrzebnych. Na obozach tryb życia półwojskowy. 600 uczestników rozlokowało się w własnoręcznie ustawionych namiotach.

Nasz hufiec szkoły handlowej żeńskiej w Dąbrowie z humorem zbija łóżka. Na każdym kroku daje się zauważyć ład, dyscyplina i posłuszeństwo w stosunku do starszych.

Na tle malowniczej polany i cudownego jeziora garczyńskiego życie płynęło jak bystra woda, bo humor i swoboda nad wszystkimi kłopotami mają górę. Dzień mijal za dniem, jakby w szalonej galepadzie: dopiero pobudka, ranna gimnastyka, robienie kostek, śniadanie, raport, kilka godzin wykładów, już obiad. Jakaś zupa jarzynowa. Trochę bujnej fantazji, a już zmienia się w królewski barszcz z uszkami. Po obiedzie 2 godziny wolne, potem gry te, renowe, a wieczorem po kolacji, ognisko. Tutaj wszystkie wysilają swe zdolno-

Z nazwy i wyglądu podobne...

Ale różnica w wartości

MLEKO pełne 25 gr. za litr
chude 6 gr. za litr

TAK JEST SPRZEDAWANE U NAS...

SPÓŁDZIELNIA ZIEMIAŃSKA
dla zbytu mleka.

Z Olkusza

(ol) Władze prokuratorskie umorzyły sprawę przeciwko b. kasjerowi sejmiku w Olkuszu. W r. 1932 była dość głośna sprawa rzekomego przywłaszczenia przez długoletniego kasjera sejmiku olkuskiego, obecnie rady powiat., p. Ignacego Paula, około 1.500 zł. z sum skarbowych. P. Paul został zwolniony z posady. Prokuratura w Sosnowcu nie dopatrzyla się jednak winy p. Paula i sprawę przeciwko niemu umorzyła.

(ol) Żyto dla powodźian. Włościanie wsi Dłużce i Kroczyce zebrali na powodźian z Sandomierskiego 90 mtr. żyta, które wysłane zostało do st. Pińczów.

(ol) Podpalenie dla otrzymania asekuracji. We wsi Zadroże, gm. Jangrot wybuchł w nocy na 26 bm. pożar, który strawił dom Franciszka Kowalskiego. Jak się okazało z doraźnie przeprowadzonego dechodzenia policyjnego, podpalenia dopuścił się sam poszkodowany dla uzyskania wyższej asekuracji, aniżeli stanowiła wartość budynku.

(ol) Egzaminacje dla oficerów straży. Powiatowa komisja egzaminacyjna w osobach: pp. Kalkowskiego (przewodniczący), Kwapisza z Pilicy, Jarno z Olkusza i Hoinkesa z Wolbromia, przeprowadziła w dn. 25 i 26 bm. egzaminacje teoretyczne i praktyczne dla oficerów straży rejonu pilickiego, którzy nie posiadają do tej pory odpowiednich świadectw. Na zasadzie ocen świadectwa I stopnia uzyskali pp.: Latacz ze Strzegowej, Kazirod i Grzebielach z Giebla.

Następne egzaminacje odbędą się w końcu bież. tygodnia w Wolbromiu.

Już dinozaury miały reumatyzm

Kierownik zakładu leczniczego w Piszczanach, dr. Neuwirth, wygłosił odczyt o erumatyzmie i jego historii. Prelegent twierdzi, że dane statystyczne wykazują większe rozpowszechnienie i doniosłość reumatyzmu niż takich chorób nagminnych jak gruźlica rak. Najciekawsze były te ustępy odczytu, w których dr. Neuwirth stwierdził, ilu strużąc to fotografiami, iż przed 500.000

lat małpoludy na Jawie a przed 100.000 lat człowiek pierwotny (Neanderthal) cierpieli już na reumatyzm. Szkielety ich wykazują charakterystyczne zniekształcenia kości i stawów natury reumatycznej. Nawet szkielety zwierząt przedhistorycznych, dinozaura, niedźwiedzi skalnych, jaszczurów noszą ślady tej choroby.

Jacek Złęcz

FORTUNA

POWIEŚĆ

napisana specjalnie dla „Expressu Zagłębia”

I wymyślając tak na podwładnego, komendant pomykał pierwszy drogą powrotną na posterunek. Krupa wyciągał za komendantem nogi, z trudnością dotrzymując mu kroku. Naturalnie obaj w duchu winnym niepowodzenia czynili kolegę, który, djabli wiedzą gdzie się podział. Może go właśnie djabeł porwał i oprowadza po lesie?.. Kto to może wiedzieć.

Krupa teraz dopiero sobie przypomniał, że posterunkowy Pietras był niezbyt pobożnym człowiekiem i na księży nieraz zawzięcie pomstował, głośno dowodząc, że gdyby był komendantem powiatowym toby... toby... Coprawda Pietras nigdy nie kończył coby w takim razie zrobił z księżmi, ale Krupa łatwo sobie już dopowiadał, że kolega nie dobrze by im nie uczynił. Ba! — Pietras nawet medalika nie nosił; gdy mu raz co do tego bardzo nabożny komendant przyszedł, kiedy się kąpałi wspólnie w rzece, odpowiedział, że „zabobonów nie uznaje“... Porządny chłop, ale... lajdak bez nijakiej wia-

ry — zakonkludował w końcu Krupa. A jednak żal mu było Pietrasa. Kto wie, co się z nieborakiem stało? — zapytywał się w duchu — czyby naprawdę coś z djabelem?.. Ee... któż kiedy słyszał żeby żywego człowieka djabeł miał porwać? Wymyślił chłopskie, nie więcej. I znowu skołatana głowa Krupy zaczęła o czemś innym rozmyślać. Naturalnie nie o kim innym, tylko o Duraju. Duraj wydawał mu się groźniejszym w tej chwili od samego djabła. To też rad był że na dzisiejszą noc do spotkania nie doszło... Coprawda Pietras hm... tak, pewno się z nim spotkał. Ha, trudno. W takim razie on jeden tylko... Gorzej jakby w zasadzkę wpadli wszyscy. A jeżeli Pietras czymchnął?.. Ha, to już jego sprawa. Stary się z nim jak należy jutro rozmówi. Nagle coś jak błyskawica przeleciało przez mózg posterunkowego... A czy ten... ten cały detektyw... czy on czasami nie był zamaskowanym szpiegiem Duraja?.. Tożby to był skandal nad skandale, tak się dać takiemu chłystkowi po-

dejsé!.. Bo i gdzieś on się, do djabła podział (posterunkowy niechęący zaklął, ale natychmiast znakiem krzyża zagroził drogę złej, nieczystej sile, która na to tylko czyha, aby ją wezwać do opętania duszy), idąc tuż przeciw za nami. To mi się wydaje bardzo podejrzane — zdecydował ostatecznie i zwrócił się z tą swoją nową myślą do przodownika.

— Panie komendancie...
— Czego? — burknął gniewnie komendant.

— Panie komendancie... mnie się wydaje, że... że ten niby detektyw... to... tego... był chyba może jakiś szpieg Duraja... Tak mi się coś zdaje...

Komendant nie odpowiedział. Zły i zamyślony szedł wielkimi krokami naprzód. Czy i jemu się podobne co do osoby detektywa wkraśli w tej chwili podejrzenia, o tem Krupa, ani teraz, ani później nigdy się nie dowiedział.

W tym samym czasie detektyw Michał Oczko, brnąc po zaroślach, mchach i manowcach daremnie usiłował odnaleźć drogę, którą od Lirca przybyli. Z odnalezienia policjantów w lesie już dawno zrezygnował; pragnął tylko wydostać się z płataniny gąszczy i bodaj gdzieś na skraju lasu przecekać do rana. Ale im dłużej szedł tem dalej zagłębiał się w borze. Wreszcie trafił na dużą, dziko przy nieco przejaśnionym skąpym odbłaskiem chmur wyglądającą polanę. Detektyw dojrzał

ledwie wyraźne kontury jakichś ruin i, sądząc, że to jest właśnie miejsce centralne dzisiejszej oblawy, słuszenie przypuszczał, że niebawem może się tu rozegrać krwawa walka pomiędzy mieszkańcem, czy też mieszkańcami tych ruin, a policją. Wahał się przez chwilę, nie wiedząc, co ma uczynić. Wałęsać się po lesie było rzeczą niebezpieczną i bezcelową. Pozostać tu? Również nie było sensu, bo jakaś zablakana kula mogła niechęący trafić w niego. Najlepiej więc było usunąć się z przyszłego pola walki i poszukać schronienia w jakimś zagłębieniu, pod drzewem. W ten sposób, sam zabezpieczony, może być świadkiem starcia. W ostatecznym razie stanie po stronie policjantów i przyczyni się do zwycięstwa nad zbrojami.

Rozumiejąc tak, detektyw posunął się parę kroków w bok, aby wyminać ruiny i... w tej chwili nagle stracił grunt pod nogami...

Ziemia usunęła się z pod niego, a on całym ciężarem ciała runął... w przepaść. Uderzenie o coś twardego było i bolesne i niespodziewane, ale pomimo tego Oczko nie stracił przytomności i podniósł się, próbując z początku na czworakach, a oślizłej od wilgoci ziemi. Klęcząc zmacał zawałanymi rękami stłuczona powyżej ud, a przy końcu kręgosłupa część niewymowną ciała i właściwą sobie bystrością doszedł do wniosku, że nie strasznego się nie stało.

d. e. n.

List do trzech otyłych gracy

List pożegnalny „specjalisty“

Młoda jeszcze, lecz o bardzo po każdym kształtach Róża Pomaderowa — żona zamożnego kupca — leżała przymknawszy marzycielsko oczy na plaży i spodełba z zawieszoną przy głądala się wysmukłym sylwetkom kilku młodszych pań, igrających w wodzie.

— Gdybym mogła schudnąć! — odezwała się w pewnej chwili do leżącej obok i niemniej otyłej koleżanki. A był przecież czas, kiedy również byłam wysmukłą i zgrabną panną.

Nie zdążyła wypowiedzieć głosu swego utajonego życzenia, gdy obok rozległ się nagle miękki baryton męski:

— Nie jest to wcale tak niemożliwym, jak się pani wydaje. Widziałem teższe kobiety, które bardzo łatwo odzyskiwały wysmukłą linję.

Pomaderowa wstydliwie obejrzała się i spostrzegła przed sobą nieznanego mężczyznę. Miał na wardze wąsiki a la Douglas i duże czarne rogowe okulary.

— Pani wybacz, — ciągnął nie znajomy, — że tak ordynarnie wtrącam się do pani, lecz odezwanie się pani zainteresowało mnie bardzo gdyż poruszyła pani sprawę starożytną moją specjalność. Ukończyłem wydział medyczny Sorbony paryskiej, przez szereg lat pracowałem w modnym paryskim Institut de beauté, gdzie najteższe kobiety po odbyciu kilkutygodniowej kuracji odzyskiwały wysmukłą modną linję...

Pomaderowa zainteresowała się słowami nowoczesnego lekarza. Wkrótce zgodziła się odbyć u niego kurs leczenia odtłuszczającego za co „lekarz“ zażądał 300 zł.

Następnego dnia do jednego z hoteli wileńskich, w którym zamieszkiwał lekarz, zgłosiły się trzy otyłe panie. Były to Pomaderowa oraz dwie jej koleżanki — niewiasty o niemniej obfitych kształtach. Wszystkie trzy zgłosiły się do „lekarza“, celem przejścia kursu leczenia. Trzy pacjentki wpłaciły lekarzowi po 150 zł. tytułem honorarium po czym umówiły się przyjść nazajutrz, by przystąpić do leczenia.

Gdy trzy pacjentki zgłosiły się nazajutrz do hotelu, oświadczone im, że lekarz w nocy wyjechał. Jednocześnie portjer hotelowy wręczył pozostawiony dla nich list.

Zaniepokojone niewiasty niecierpliwie rozcięły kopertę, w której znalazły kartkę następującej treści: „Serdecznie dziękuję za 450 zł., które mi łaskawie dałyście. Uleczyłyście mnie tem naprawdę, czego wam nigdy nie zapomnę. Na pożegnanie zalecam następującą receptę: Radzę nie jeść, więcej ruchu, grać przez całe godziny w karty. Wdzięczny lekarz“.

Dopiero wówczas niewiasty zrozumiały, że padły ofiarą oszustwa.

Co się tyczy Pomaderowej — to trochę schudnie napewno.

HUMOR.

BLASKI I NEDZE.

Jeden z przyjaciół Balzaca zachwycał się w obecności mistrza jego dziełami.

— Ach mój drogi — odparł Balzac, — powinieneś być szczęśliwym, że nie jesteś ich autorem!

— Dlaczego! — zdziwił się tamten.

— Widzisz, przyjacielu, ty możesz zachwycać się nieraz i cenić ich wartość a mnie... mnie nie wolno tego robić!

ROTARNIENIE.

Architekt po ukończeniu nowego 40-piętrowego drapacza chmur w New Yorku liczy piętra. Nagle woła z przerażeniem:

— Raz dwa, — trzy, pięć, masz tobie, zapomniałem wstawić siedemnaście pięter!

SPORT

I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Polski sport motocyklowy na nowych drogach rozwoju i propagandy

Obecny sezon sportowy, który w dziedzinie motocyklizmu nie przyniósł w kraju żadnych wielkich imprez o znaczeniu międzynarodowym, zdaje się powodować upadek tej gałęzi sportu. Opinia ta jest w części słuszna, jeśli się zważy, że brak w tym roku tradycyjnych już niemal zawodów a to Grand Prix Polski i górskiego wyścigu w Wiśle — który w równym stopniu ściga w swą stronę uwagę zagranicy.

Z innej znów strony przystępując do rzeczy, dochodzimy do wniosku, że nie jest znowu tak źle, gdyż chociaż za brakło w tegorocznym kalendarzu sportowym dorocznych imprez międzynarodowych, to jednak rozegrano: szosowe wyścigi w Strudze, torowe wyścigi na Legji (jako mecz Berlin — Warszawa), ukończono raid tradycyjny Legji na dystansie około 1000 klm. z Warszawy do Wilna i spowrotem, oraz wysłano polskich motocyklistów do Niemiec na wielkie zawody automobilowo-motocyklowe, posiadające olbrzymie znaczenie propagandowe.

Dobre wyniki tej imprezy, jakoteż w raidzie Legji i gremjalne zwycięstwo polaków nad Niemcami w wyścigach torowych, wyjaśniają dostatecznie sytuację, by móc stwierdzić, że klasa są polskich zawodników stoi już dosyć wysoko.

Stwierdzić jednak należy, że pomimo niepomyślnej sytuacji stworzonej przez ciężką koniunkturę, zwiększonej jeszcze przez zaniechanie ostateczne rozegrania tegorocznego wyścigu ulicznego o Grand Prix Warszawy — organizacje naczelne motocyklizmu polskiego robią wszystko, by pomimo wielkich przeciwności nie dać upaść tej gałęzi sportu.

Dlatego też poparciem władz związkowych cieszą się projekty organizacji jeszcze w tym sezonie kilku imprez lokalnych oraz dwa raidy: pierwszy o charakterze imprezy terenowej, którego organizacja jest projektowana przez jeden z najstarszych i b. doświadczonych klubów stołecznych, oraz raid projektowany przez stowarzyszenie sportowe o charakterze wojskowym. Ten ostatni ma na celu jaknajszerszą popularyzację sportu motocyklowego.

Pozatem myśli się dzisiaj bardzo poważnie o wyjeździe polskich motocyklistów na zawody słowiańskie, oraz o wysłaniu zagranicę znanego stołeczno-go zawodnika Kazimierza Jurkowskiego, który z ramienia polskiego klubu motocyklowego startować będzie w tegorocznym 6-dniowym międzynarodowym raidzie motocyklowym, urządzanym na terenie Niemiec.

10-LECIE ŚLĄSKIEGO OKRĘGOWEGO ZW. LEKKOATLETYCZNEGO.

W związku z przypadającym w roku bież. jubileuszem 10-lecia śląskiego okr. zw. lekkoatletycznego, zarząd śląskiego OZLA, urządził w ub. niedzielę w Katowicach skromną uroczystość jubileuszową.

Z okazji jubileuszu zarząd Ś. O. Z. L. A. postanowił wręczyć zasłużonym osobom odznaki pamiątkowe za pracę około rozwoju sportu lekkoatletycznego na Śląsku.

Między innymi srebrne odznaki wręczono zawodnikowi czeladzkiego Sokola Musze i Zielińskiemu z Sosnowca.

Wyjazd polskiego motocyklisty na start w największej dorocznej światowej imprezie raidowej dla motocykli, posiada nadzwyczajne znaczenie dla propagandy polskiego motocyklizmu, jeśli się zważy, że impreza ta, zwana „International Six Days“ ściga na swój start

elitę zawodników wszystkich krajów o rozwiniętym sporcie motocyklowym. Jest ona terenem zaczętego współzawodnictwa kierowców i fabryk, które uważają zwycięstwo w tych zawodach za sukces o kolosalnym znaczeniu.

Przed mistrzostwami lekkoatletycznymi Europy w Turynie

Prasa włoska zamieszcza już pierwsze wieści o przypuszczalnych zgłoszeniach na lekkoatletyczne mistrzostwa Europy, które odbędą się w Turynie w dniach 7 — 9 września na stadionie Musoliniego. Ostateczna lista zgłoszeń zamknięta zostanie wprawdzie 28 bm., a. le już obecnie organizatorzy otrzymali od niektórych państw przypuszczalne zapisy.

Związek duński wysłał napewno rekordzistę świata na 3 km. Nielsena (8:18.6) i skoczką o tyczce Larsena 4.05.

Austria zgłosiła już Langmayera (100 m. płotki 14.9), Rinnera (400 m. 48.8), Leitnera (110 płotki 15.1 i 400 m. płotki 54.7) oraz Janauscha (dysk 47.20).

Finlandja zapowiada przyjazd najwybitniejszych asów, jak Javinec (oszczep 75.72), Strandwall (400 m. 48.3), Sjestedt (110 płotki 14.4), A. Jarvinen (10 bój), Lavra (1500 m. 3.53), Mikkell (800 m. 1:53.3), Lethinen (5 km. 14:17), Isohollo (5 km. 14:18), Virtanen (10 km. 30:27), Rajasari (trójskok 15:16), Tolamo (wdal 746), Kotkas (wzwyż 201, dysk 49.60), Peresale (wzwyż 204), Sippala (oszczep 72.02), Pentola (oszczep 99.68), Porholla (młot 53:77), Ontonen (młot 53:55), Suoknutti (maraton 2:28:17).

Szwecja zapowiada wysłanie 12 zawodników. Pewny jest przyjazd biegacza Ny 1500 m.

Niemcy przysłał prawdopodobnie 30 zawodników ze wszystkimi asami.

Kobiece igrzyska utrzymane

Berlin miejscem następnych zawodów

Po długich debatach, kongres FSEI w Londynie postanowił jednak kontynuować kobiece igrzyska lekkoatletyczne o mistrzostwo świata.

Smutne doświadczenie londyńskich organizatorów (kompletne fiasko finansowe) nie odstraszyło śnać innych, gdyż wpłynęło na kongres kilka ofert na zorganizowanie igrzysk. Pierwszeństwo przyznano Niemcom, którzy w

W prasie włoskiej jest także obszerna wzmianka o polskich zawodnikach, przyczem wymienione są nazwiska Kuścińskiego, Kucharskiego, Heljasza, Nowaka, Pławczyka, Biniakowskiego i Luckhausa.

Czechosłowacja przygotowuje drużynę z pośród 16 zawodników, którymi są: Engel (100 i 200 m.), Douda (kula i dysk), Sulo (maraton), Kościak (5 i 10 km.), Kpenicky (400 m.), Knotek (kula, dysk i młot), Mala (oszczep), Hruska (400 m.), Bergmann (100 i 200 m.), Hajduk (100 i 200 m.), Hosek (1500 m.), Rosický (800 m.), Hron (5 i 10 km.), Fiszler (400 m.), Bena (maraton) i Meler (100 m.).

Szwajcarzy zgłosili już ośmiu zawodników. Są to: Hünni na 100 i 200 m., dr. P. Martin na 1500 m., Eggenberg na 110 m. przez płotki, Morf i Wehrli do maratonu, Szwab w marszu 50 km., Studer do skoku wdal i Gubi do dziesięcio boju.

Również wpłynęło zgłoszenie od Węgrów, którzy wysyłają drużynę, złożoną z 16 osób: na 100 m. Sir, na 200 m. Sir i Kovacs, na 400 m. Barsi, na 800 m. Igusa, na 1500 m. Szabo, na 5000 m. Kelen, na 10.000 m. Szilagy, na 110 m. przez płotki Kovaes. Do maratonu Galambos, do oszczepu Varszegy, do dysku Donogan i Remech, do kuli Daranyi, do skoku wzwyż Bodosi, do skoku wdal Dombovari i Koltay a do skoku o tyczce Zsuffka.

Londynie odnieśli walne zwycięstwo. Dają oni temsamem najlepszą gwarancję pieczołowitego przygotowania zawodów, które prawdopodobnie cieszyć się będą w Niemczech dużo większą popularnością, chociażby już z racji oczekiwanych triumfów.

Następna „Olimpiada kobieca“ odbędzie się zatem w Berlinie, w roku 1938.

MISTRZOWIE C KLASY ZAGŁĘBIA

Mistrzostwo kl. C II-giej podgrupy zdobył RKS. Orleń (Dąbrowa) i przechodzi automatycznie do kl. B Zagłębia. RKS. Goolnóg, jako wicemistrz rozgrywać będzie zawody o wejście do kl. B.

Mistrzostwo I- podgrupy zdobył A. K. S. Niwka i automatycznie przechodzi do B klasy, natomiast TS. Cynkownia jako wicemistrz rozgrywać będzie zawody o wejście do kl. B.

„WISŁA“ w KIELCACH.

W dniach 25 i 26 bm. bawiła w Kielcach drużyna ligowa krakowska „Wisła“, która rozegrała dwa mecze.

W pierwszym dniu goście pokonali Gwiazdę 14:0 (5:0).

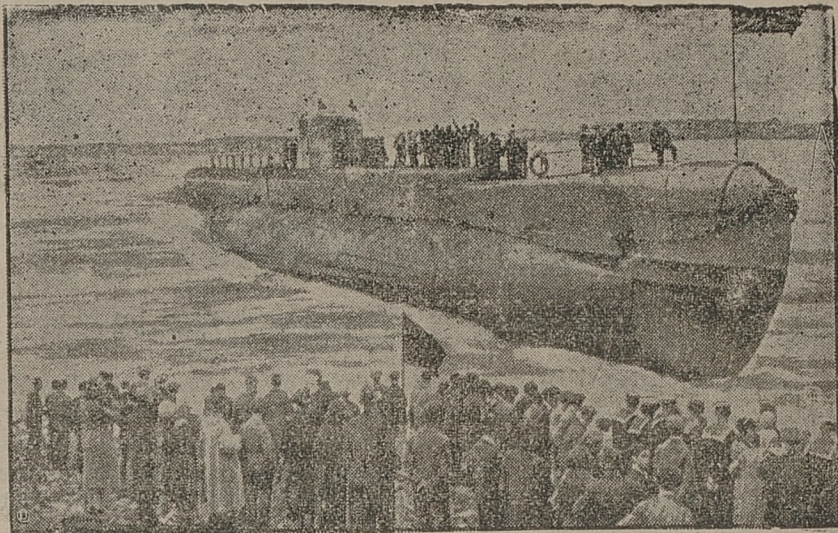
Bramki strzelili Kopeć i Artur pięć, Łyko (2), Habowski, Soltysik oraz Koźmin (z rzutu karnego po jednej).

W drugim dniu Wisła miała cięższą pracę z ambitnie walczącym Strzelcem, który uległ jej w stosunku 1:4 (1:1). Bramki zdobyli dla zwycięzców Artur (3) i Łyko (1), dla pokonanych Cabaj.

× Wyścigi motocyklowe w Bielsku. W Bielsku odbyły się zawody motocyklowe ulicami miasta, w których udział brał również zawodnik sosnowieckiego „Strzelca“ — Breslauer.

W kategorii 350 cm. po zażartej walce zwyciężył Baron przed Breslauerem mając czas 59:34.8 (najlepszy czas dnia).

ANGLJA SIĘ ZBROI...

W zbrojeniach morskich niewątpliwie przoduje Anglja. Oto moment spuszczenia na wodę najnowszej łodzi podwodnej

W WOJSKOWEJ SZKOLE W ST. CYR

Na uroczystość zakończenia roku szkolnego w wojskowej szkole w St. Cyr zebrali się najwyżsi dostojnicy państwowi z ministrem wojny, na czele.

DLA ZDROWIA JEDYNE TO,
CO NAJLEPSZE!
COKOŹWIEK DROŻSZE—
—WIELOKROTNIE
LEPSZE!

OLLA
PREZERWATYWA

OBWIESZCZENIE

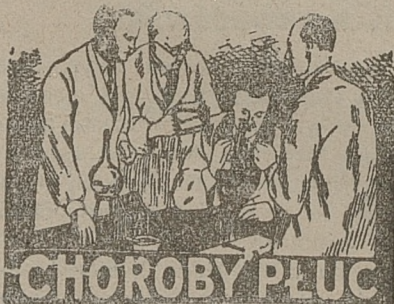
Komornik Sądu Grodzkiego w Będzinie I-go rewiru egzekucyjnego, zamieszkały w Będzinie przy ul. Modrzejskiej Nr. 37, na zasadzie art. 602, 603 i 604 K. P. K. ogłasza, że celem za spokojenia wierzytelności różnych wierzycieli odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji niżej wymienionych ruchomości:

Dnia 3 września 1934 r. w I-szym terminie, od godz. 10 rano w Będzinie przy ulicy Modrzejskiej Nr. 56, składających się: z mebli domowych, oszacowanych na sumę 1200 zł. na rzecz wierzyciela Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu. Nr. akt Km. 1242/34.

Dnia 14 września 1934 r. w I-szym terminie, od godz. 10 rano w Łagiszy, składających się: z 3-ech motorów elektrycznych, kompresora, wagi wozowej, kołowrotu i transformatora, oszacowanych na sumę 12.270 zł. na rzecz wierzyciela Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu. Nr. akt Km. 419/34.

Dnia 14 września 1934 r. w I-szym terminie, od godz. 10 rano we wsi Psary gm. Łagisza, składających się: z mebli domowych, urządzenia sklepowego i maki pszennej oraz żytniej, oszacowanych na sumę 723 zł. na rzecz wierzyciela Aleksandra Kosteckiego i in. Nr. akt Km. 1279/34.

Powyższe wspomniane ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży. Będzin, dnia 27 sierpnia 1934 r. w/z Komornik I-go rewiru (—) M. FURGAŁ.

Gruźlica płuc corocznie, nierobiąc różnicy dla płeć, wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu, grypy, uporczywego, męczącego kaszlu i t. p. stosują pp. Lekarzy:

„BALSAM THIOCOLAN - AGE”

który ułatwiając wydzielanie się płwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel.

LECZNICA

chor. wenerycznych i skór. „Pomoc”, Sosnowiec, Sienkiewicza 17 a
Czynna: 10 - 1 i 4 - 7 pp., w święta: 11 - 1
Wizyta 5 złotych.

KINO
ZAGŁĘBIE
dawniej
Kino-Teatr „Udziałow.”

Dziś i dni następne.
Wieczny pościg za pieniądzem! Kulisy wyścigów konnych odsłania dramat ludzkich namiętności p. t.

Za pieniądze....

W rol. gl.: LEWLA YRES, MERN A KENNEDY, GINGER ROGERS.

Nadprogram: Psoty i figle Pietrka i Uwertura z opery Oberon oraz Tygodniki Paramountu i Pata

Wkrótce: „CSIBI”

KINO
PALACE

Od poniedziałku 27-go sierpnia i dni następne.
Film przewyższający „BEZDOMNYCH”, reżyserji słynnego Wiktora Trivasa p. t.

NA ULICY

dramat z prawdziwego życia Paryża.
W rolach głównych: Sokolow i Pierre Ammont.
Niezwyciężalnie pokazane ulice Paryża z ich najpodlejszej strony.

Dzielnice grzechu i występku.

Kino Teatr
EDEN

Dziś Premjera. Otwarcie sezonu
Jeśli szukasz niebywałego arcydzieła filmowego zobacz

NOCNY LOT

Dramat uczuć i poświęceń w-g nagrodzonej powieści A. de Saint Exupery'ego w roli gl. Barymorowie Clark Gable H. Hayes i inni.

Nadprogram: Tygodnik Foxa.
Początek seansów o 16, 18, 20 i 22.
Ceny miejsc od 54 gr.

Piątki, Soboty i Niedziele Passe - Partout nieważne.
Dla młodzieży dozwolone.

MARYNATY

konserwują tylko octy Spiessa
Sprzedaż wyłącznie w Składzie Aptecznym

M. Jagiełłowicza
Sosnowiec, 3-go Maja 7.

Matki!

Żądajcie w aptekach i skład. apt. higieniczn. przysypki dla dzieci

Puder „Dzidzi” z (kogutkiem)

trzymującej ciało dziecka w zdrowiu i czystości.

DROBNE OGŁOSZENIA
POSADY; PRACE

POTRZEBNY czeladnik szewski na roboty tandetne, oraz podręczniak Katowice 3 Maja 32.

POTRZEBNA kwalifikowana higienistka z ukończoną dwuletnią uniwersytecką lub równorzędną szkołą pielęgniariek. Oferty z życiorysem i odpisami świadectw należy składać do dnia 5 września 1934 r. w Biurze Głównym Zarządu Miejskiego w Sosnowcu.

POTRZEBNI czeladnicy stolarze. Sosnowiec, Długa 18.

POTRZEBNA uczciwa służąca, dobrze gotująca, ze świadectwami, do malej rodziny chrześcijańskiej. Wiadomość Będzin, ul. Kościuszki 16 m. 4.

POTRZEBNY zdolny pomocnik fryzjerski od zaraz Piłsudskiego 70 E. Chmielarski.

PROSZKI
„KOWALSKINA”
STOSUJE SIĘ PRZY UDORCZYWYCH
BOLACH GŁOWY
KONIECZNIE ZE ZNAKIEM
„SERCE W DIERŚCIENIU”
FABRYKA CHEM-FARMAC, AKOWALSKI, WARSZAWA

KUPNO I SPRZEDAŻ

FORTEPIAN krótki krzyżowy dobrej marki okazjnie sprzedam. Zgłoszenia pod „Fortepian”.

ŁAKE na Zrębach i pole na Malinowych - Górkach. Sprzedam. „Expres” Będzin.

ZGUBIONE DOKUMENTY

JAN TWARDY zgubił książkę Kasy Chorych wydaną w Sosnowcu.

KWAPIEN KAROL zgubił wyciąg z ksiąg ludności wydany przez gminę Klimontów, powiat Miechowski i książeczkę Kasy Chorych wydaną w Sosnowcu.

CZOP WALENTY Zagórze Kolonja Mee Nr. 10 zgubił legitymację bezrobotnia, wydaną w gminie Zagórze.

JANINA LUDWIKOWSKA zgubiła kwity lombardowe Banku Udziałowego w Dąbrowie numery 4034, 4135.

KOWALSKA MARJA zgubiła książeczkę kasy chorych wyd. w Sosnowcu.

BREJDAK Wincenty zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez PKU. Pińczów

WACŁAWOWI Kolasińskiemu urodz. 27/II 1899 r. skradziono paszport zagraniczny który, nieważnia się.

JĘDRZEJCZAKOWI FELIKSOWI skradziono książeczkę wojskową wyd. przez P. K. U. Katowice.

ROŻNE

PRZYBLAKAŁ się pies wilezur odebrać za zwrotem kosztów Sosnowiec, Tabela 27 Słupski.

ZGINĘŁA bransoletka na rękę złota pamiątkowa w ambulatorjum Wawel lub w tramwaju zjadającym do Dąbrowy. Łaskawy znalazca zwróci za wysokiem wynagrodzeniem gabinet felcerski na Wawelu lub Dąbrowa, Sienkiewicza 2 Koźuchowa.

DNIA 26 sierpnia zginęła 1 nitka prawdziwych korali na pogrzebach Srodula — Zagórze. Prosimy łaskawego znalazcę o zwrot za wynagrodzeniem. Eleonora Sławiec, ul. Wita Stwosza 10.

FOTOGRAFJE do legitymacji szkolnej, ceny najniższe, Mieszkowska, Sosnowiec Piłsudskiego 20.

CHRZEŚCIJAŃSKI Zakład Zegarmi. strzowski precyzyjno mechaniczny Włodzimierz Niepoć, b. pracownik firm warszawskich i krakowskich. Sosnowiec, ul. Czysta 7. Wykonujemy wszelkiego rodzaju reperacje zegarków kieszonek, Chronometrów, Repetierów, sztoperów, antyków, zegarków kontrolnych, tachometrów, Numeratorów różnego rodzaju, dorabianie części precyzyjnych do wszelkiego rodzaju maszyn według rysunków lub wzorów. Ładowanie akumulatorów. Wykonanie solidne. Gwarancja trzechlecia.